

వాల్మీకి రామాయణం-

బాల కాండ

7. సప్తమః సర్గః - అమాత్యవర్ణనా

|| అమాత్యవర్ణనా ||

తస్యామాత్యా గుణైరాసన్నిక్షాకోస్తు మహాత్మనః |
మంత్రజ్ఞాశ్చేంగితజ్ఞాశ్చ నిత్యం ప్రియహితే రతాః || 1 ||

అష్టా బభూవుర్వీరస్య తస్యామాత్యా యశస్వినః |
శుచయశ్చానురక్తాశ్చ రాజకృత్యేషు నిత్యశః || 2 ||

ధృష్టిర్జయంతో విజయః సిద్ధార్థో హ్యర్థసాధకః |
అశోకో మంత్రపాలశ్చ సుమంత్రశ్చాష్టమోఽభవత్ || 3 ||

ఋత్విజౌ ద్వావభిమతౌ తస్యాస్తామృషిసత్తమౌ |
వసిష్ఠో వామదేవశ్చ మంత్రిణశ్చ తథాపరే || 4 ||

[* అధికపాఠః - సుయజ్ఞోప్యథ జాబాలిః కాశ్యపోఽప్యథ గౌతమః |
మార్కండేయస్తు దీర్ఘాయుస్తథా కాత్యాయనో ద్విజః |
ఏతైర్బ్రహ్మర్షిభిర్నిత్యమృత్విజస్తస్య పూర్వకాః || 5 ||*]

విద్యావినీతా హ్రీమంతః కుశలా నియతేంద్రియాః |
పరస్పరానురక్తాశ్చ నీతిమంతో బహుశ్రుతాః || 6 ||

శ్రీమంతశ్చ మహాత్మానః శాస్త్రజ్ఞా ధృఢవిక్రమాః |
కీర్తిమంతః ప్రణిహితా యథావచనకారిణః || 7 ||

తేజః క్షమా యశః ప్రాప్తాః స్థితపూర్వాభిభాషిణః |
క్రోధాత్కామార్థహేతోర్వా న బ్రూయురన్యతం వచః || 8 ||

తేషామవిదితం కించిత్ స్వేషు నాస్తి పరేషు వా |
క్రియమాణం కృతం వాపి చారణాపి చికిర్షితమ్ || 9 ||

కుశలా వ్యవహారేషు సౌహృదేషు పరిక్షితాః |
ప్రాప్తకాలం తు తే దండం ధారయేయుః సుతేష్యపి || 10 ||

కోశసంగ్రహణే యుక్తా బలస్య చ పరిగ్రహే |
అహితం వాఽపి పురుషం న విహింస్యరదూషకమ్ || 11 ||

వాల్మీకి రామాయణం-

బాల కాండ

7. సప్తమః సర్గః - అమాత్యవర్ణనా

వీరాశ్చ నియతోత్సాహా రాజశాస్త్రమనువ్రతాః |
శుచీనాం రక్షితారశ్చ నిత్యం విషయవాసినామ్ || 12 ||

బ్రహ్మక్షత్రమహింసంతస్తే కోశం సమవర్ణయన్ | [సమపూరయన్]
సుతీక్ష్ణదండాః సంప్రేక్ష్య పురుషస్య బలాబలమ్ || 13 ||

శుచీనామేకబుద్ధినాం సర్వేషాం సంప్రజానతామ్ |
నాసీత్పురే వా రాష్ట్రే వా మృషావాదీ నరః క్వచిత్ || 14 ||

కశ్చిన్న దుష్టస్త్రాసీత్పరదారరతో నరః |
ప్రశాంతం సర్వమేవాసీద్ద్రాష్ట్రం పురవరం చ తత్ || 15 ||

సువాససః సువేషాశ్చ తే చ సర్వే సుశీలినః |
హితార్థం చ నరేంద్రస్య జాగ్రతో నయచక్షుషా || 16 ||

గురౌ గుణగృహీతాశ్చ ప్రఖ్యాతాశ్చ పరాక్రమే |
విదేశేష్యపి విఖ్యాతాః సర్వతో బుద్ధినిశ్చయాత్ || 17 ||

[* అభితో గుణవంతశ్చ న చాసన్ గుణవర్జితాః | *]

సంభివిగ్రహతత్వజ్ఞాః ప్రకృత్యా సంపదాన్వితాః |
మంత్రసంవరణే యుక్తాః శ్లక్ష్ణాః సూక్ష్మాసు బుద్ధిషు || 18 ||

నీతిశాస్త్రవిశేషజ్ఞాః సతతం ప్రయవాదినః |
ఈదృశైస్తైరమాత్యైశ్చ రాజా దశరథోఽనఘః || 19 ||

ఉపపన్నో గుణోపేతైరన్యశాసద్వసుంధరామ్ |
అవేక్షమాణశ్చారేణ ప్రజా ధర్మేణ రంజయన్ || 20 ||

ప్రజానాం పాలనం కుర్వన్నధర్మం పరివర్ణయన్ |
విశ్రుతస్త్రిషు లోకేషు వదాన్యః సత్యసంగరః || 21 ||

స తత్ర పురుషవ్యాఘ్రుః శశాస పృథివీమిమామ్ |
నాధ్యగచ్ఛద్విశిష్టం వా తుల్యం వా శత్రుమాత్మనః || 22 ||

మిత్రవాన్నతసామంతః ప్రతాపహతకంటకః |
స శశాస జగద్రాజా దివం దేవపతిర్యథా || 23 ||

వాల్మీకి రామాయణం-

బాల కాండ

7. సప్తమః సర్గః - అమాత్యవర్ణనా

తైర్కంత్రిభిర్కంత్రిహితే నియుక్తై-
 -ర్పతోఽనురక్తైః కుశలైః సమరైః |
 స పార్థివో దీప్తిమవాప యుక్త-
 -స్తేజోమయైర్గోభిరివోదితోఽర్కః || 24 ||

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే బాలకాండే
 సప్తమః సర్గః || 7 ||

